

JAK JSME VYDÁVALI NOVINY

aneb

Stručná historie vzniku, rozkvětu a zániku *Chisa* ZVĚSTÍ

Neděle 22.10.1989 večer. Redaktoři jsou shromážděni a netrpělivě vyčkávají příjezd zástupce firmy Hewlett-Packard s technickým vybavením.

Konečně přijíždí Volkswagen Passat. Pomáháme instalovat stroje a divíme se, že po zapnutí všechno funguje. Zhruba ve 22.00 hod. tedy začínáme psát předem připravené texty a práce se protahuje do časných ranních hodin.

První dojem

Účastníci CHISy se ještě nestačili v hotelu Patria řádně aklimatizovat a již je čekalo překvapení. V pondělí ráno vyšlo první číslo. V tiráži byla vysázena cena 1 US \$. Pod čarou pak byla uvedena tato poznámka: „Pro nedevizové tuzemce sleva 1 US \$.“ Celý náklad byl cvičně položen na krabici opatřené otvorem, u něhož byl nápis: „Zde vhodte 1 US \$ nebo equivalent.“ Účastníci CHISy tedy zvědavě nahlédli a začali si rozebírat výtisky. Někteří z nich se však nápisu „Cena 1 US \$“ zalekli a raději noviny vrátili.

Radost až do rána

V pondělí večer začínáme tvořit druhé číslo. Zde již používáme příspěvky napsané v Tatrách. Doplňujeme aktuální informaci z denního tisku o vítězství kolektivu Bulšit-film z Prahy. Tiskneme první nedokončený exemplář, abychom viděli, jak to bude vypadat. Na obrazovce se objeví *Sending page 3 band 1...* Po deseti minutách tichounce zavrčí tiskárna a kdosi to komentuje slovy: „A už ho mydlí, vážení přátelé!“ Tak vznikl první reklamní slogan. Vlastně druhý,

prvním sloganem byl klasický výrok: „Náš zákazník - náš pán.“ Ale k tomu se ještě dostaneme.

Přepisujeme z časopisu EPOCHÁ článek o novém počítačím stroji usnadňujícím výpočet ceny lesa. Zatímco HP pracuje, prohlížíme si důmyslnou nastavbu na tramvaj, která slouží k bezpečnému lapání nepozorných chodců. Dozvídáme se, že lín se v chemickém průmyslu využívá především k požívání.

Na poslední stránku dáváme Kantorkův kreslený vtip, kde jeden kocour říká druhému: „Prosím vás, podržte mi na chvíli toho ptáka.“ Přichází okamžitá inspirace a bezprostředně následující reklamní slogan dostává tvar: „Náš zákazník - náš pták.“ Téměř současně vymýšlíme mnoho verzí oprav této tiskové chyby včetně překladu do němčiny: „Unsere Kunde - unser Vogel.“

Výrok prvního kola

Jakmile si nejmenovaný Ing. V. S., DrSc. přečetl tuto nově zavedenou rubriku, zatvářil se, jako by ho zalili do sádky. Vysvětloval, že je v tom nevinně. Marně jej ostatní čtenáři přesvědčují, že se nesmějeme jemu, ale předsedajícimu, který onen výrok pronesl. Už to vypadalo, že s námi navždy přestane mluvit.

Večírek

Třetí číslo začínáme tvořit opožděně, a to ze dvou příčin. První příčinou je společenský večer, na němž redaktoři nemohli chybět, a tou druhou je jeho dohra. Večírek totiž, velmi mírně řečeno, neměl úspěch. Jeden z účastníků prohlásil, že si připadal jako důchodce, který přijde pozdě na večeři a dostane zbytky z lednice. V místnosti sloužící současně jako sekretariát konference i jako redakce se schází organizátoři, personál hotelu a

π Váňová, která vše spáchala, a všichni na sebe křičí.
π Váňová vyhrožuje, že složí funkci a odletí do Vancouveru.

Po uklidnění dáváme na titulní stránku omluvu jménem organizátorů konference a provokační vtip. Ing. T. Míšek, DrSc. se nám dívá přes rameno. Prohlíží si i další ilustrace a prohlásí: „To by se mělo lidem zakázat, aby udělali pár čar podle pravítka, a on to byl Kossaczský.“

Taktika

Ve středu ráno přicházíme do redakční místnosti. Vyndáváme společně s šéfredaktorem z tiskárny první stovku výtisků a odcházíme k jídelně, kde se již vytvořila dlouhá fronta na snídani. Odkládáme *Elisa* ZVĚSTI na židli do středu chodby a zatímco se o výtisky zájemci málem perou, získáváme výhodné místo přímo u dveří.

Oprava

Mezi reklamními slogany jsme uvedli: »Omlouváme se za tiskovou chybu, neboť "Váš pták není naším zákazníkem"« (zcela neúmyslný překlep zde působil zvláště roztomile). Tato věta způsobila, že se čtenáři začali shánět po minulých číslech. Ke zvýšení zájmu však jistě vedlo i to, že v tiráži druhého a třetího čísla nebyla uvedena cena.

Naše noviny čte i personál. Vědci ze Smokovce jezdí na Štrbské Pleso jen proto, aby získali nejnovější výtisk *Elisa* ZVĚSTÍ. Náš plátek se čte opravdu všude: v jídelně, v baru, na chodbách, a dokonce i v nadmořské výšce 2494m (vrchol Kriváně).

Ing. J. N., CSc. platí

Výše nejmenovaný muž byl při odebírání výtisku vyzván, aby vhodil do krabice jeden dolar.

„Dolar nemám. Můžu to zaplatit v bonech?“

„No to by bylo dobré, kdyby tam byl aspoň tuzexový padesátník.“

Ing. J. N., CSc. otevřel svoji peněženku. Našel v ní však pouze samé padesátibonovky a těch mu bylo líto.

Cenzura

Do redakce došlo následující *Dementi*: „Není pravdou, že se na vysokých školách nebude vyučovat fyzikální chemie. Pravdou je, že několik vět, na kterých je tato disciplína založena, jsou nultá, první, druhá a třetí věta termodynamická.“

Kolem půlnoci vchází do redakce rozkurážená Iva Malijevská. Když se dozví, že příspěvek byl zcenzurován, jásá, že vyhrála deset vodek. Vsadila se totiž s deseti lidmi, že jej neuveřejníme.

Konec dvojčísla

Původně měl být ve čtvrtém čísle vložen list s aktuálním příspěvkem k 50. výročí firmy HP. Na poslední straně pak měly být fotografie všech členů redakčního kruhu. Jenže člověk míní...

Redakční víla Jana Hronková totiž na fotografii zcela zčernala. Všechny pokusy o nápravu měly však jediný výsledek: koho se Jana dotkla, ten zčernal taky. V 03.00 hod. nás Košťá posílá spát s tím, že to musí vyřešit sám. Krátce před snídaní vychází čtvrté číslo bez vloženého listu a bez fotografií.

Zdražení

Uvažovali jsme, jakou cenu v tiráži čtvrtého čísla uvést. Nejprve navrhujeme dodatek: „Kdo nemá dolar, ať dá

aspoň padesát centů." Nakonec však vítězí varianta: „Vzhledem k poklesu kursu dolaru zvyšujeme cenu na 1 Kčs.“ Čtenáři se zdražení zalekli. Odcházel za plentu a zoufale odpočítávali mince.

Zdražení bylo užitečné. Za čtvrté číslo jsme utržili zhruba 3x více než za první tři čísla dohromady.

Proměňujeme stokorunu v láhev vína a několik limonád. Prodavač-telefonista při pohledu na horu mincí jásá, protože: „... právě toto som potreboval.“ Ani se nezdržuje kontrolou a jenom spočítá hromádky, které vydáváme za desetikorunové.

Černoši

Konečně jsou naše fotografie O.K. Kostla zaláme text a další ilustrace. Po třech hodinách práce odstartuje tisk prvního exempláře.

Zavrčí tiskárna.

„Teď vyleze černá stránka,“ řekne Jana Hronková. Tiskárna vyplivne první výtisk. Místo všech obrázků jsou černé obdélníky.

Nakonec se sice všechno vyřeší, ale dvojčíslo z časových důvodů nebude.

Výkřik

„Teda mozol od myši jsem si ještě nikdy neudělal.“

Zločinci

Ing. Tomášek opět nevrátil vypůjčený full text. Když jsme jej veřejně pranýřovali poprvé, stěžoval si, že jeho jméno vláčíme bulvárním plátkem. Nyní jej označujeme jako recidivistu. Jsme zvědaví, jestli nám přijde rozbít hubu.

Veselá tvorba

Vytváření *číslo* ZVĚSTÍ je zřejmě veselejší než jejich četba. Při tvoření pátého čísla například žertovně modifikujeme název příspěvku (do novin se to ovšem nedostalo) do formy: „Co, vám to nestálo? (bilance čtyř čísel).“ Proto nás po celý týden navštěvovali věrní čtenáři a poslouchali či vyprávěli vtipy. Přitom jsme krátce po půlnoci ze čtvrtka na pátek odposlechli následující

Výrok posledního kola

Redaktor: „Co vám ten váš školitel zase udělal?“

Dalkoholená aspirantka (přesmutným hlasem): „Právě že mi neudělal vůbec nic.“